

M ě s t s k ý ú ř a d S o k o l o v

Rokycanova 1929, 356 01 Sokolov

Odbor stavební a územního plánování

ČÍSLO SPISU: MUSO/83737/2019/OSÚP/KVNO
ČÍSLO JEDNACÍ: MUSO/133530/2019/OSÚP/KVNO
ČÍSLO EVIDENČNÍ: 164818
VYŘIZUJE: Květoslava Nožková
TEL.: 354 228 180
E-MAIL: kvetoslava.nozkova@mu-sokolov.cz

DATUM: 09. 12. 2019

Z Á V A Z N Ě S T A N O V I S K O

Městský úřad Sokolov, odbor stavební a územního plánování, jako orgán státní památkové péče, příslušný dle ustanovení § 29 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění později platných předpisů (dále jen „zákon o státní památkové péči“), a jako věcně a místně příslušný správní orgán dle ust. § 10 a § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) projednal žádost, kterou podalo:

Město Horní Slavkov, IČO 00259322, se sídlem Dlouhá 634/12, 357 31 Horní Slavkov, které v řízení zastupuje Monika Volfová, vedoucí odboru majetku a investic městského úřadu Horní Slavkov, dne 15. 07. 2019 ve věci vydání závazného stanoviska ke statickému zajištění opěrné hřbitovní zdi, podél ulice Kostelní p.p.č 371/1, 4022/30 a 368 obec a katastrální území Horní Slavkov, okres Sokolov.

Předmětná zeď je součástí areálu kostela sv. Jiří, který je jmenovitě zapsán v Ústředním seznamu kulturních památek Ministerstva kultury ČR pod rej. č. 33431/4-571 a je zároveň součástí městské památkové zóny Horní Slavkov stanovené vyhláškou Ministerstva kultury České republiky ze dne 10. září 1992 o prohlášení území historických jader měst za památkové zóny zveřejněné ve Sbírce zákonů č. 476/1992.

Městský úřad Sokolov, odbor stavební a územního plánování, jako orgán státní památkové péče, v souladu s ustanovením § 14 odst. 6 zákona o státní památkové péči, po písemném vyjádření Národního památkového ústavu územního odborného pracoviště v Lokti, pod č. j. NPÚ- 342/59020/2019 ze dne 15. 11. 2019, vydává dle ustanovení § 14 odst. 1 tohoto zákona a dle ustanovení § 136 a § 149 odst. 1 správního řádu, toto

z á v a z n ě s t a n o v i s k o

ke statickému zajištění opěrné hřbitovní zdi podél ulice Kostelní p.p.č 371/1, 4022/30 a 368 obec a katastrální území Horní Slavkov, okres Sokolov.

jsou z hlediska zájmů státní památkové péče ve smyslu § 14 odst. 3 zákona, o státní památkové péči, přípustná za následujících podmínek:

1) Před samotným zahájením prací na provedení kotev bude prověřena skutečná situace na místě s ohledem na předpokládaný stav. Konkrétní návrh umístění zemních kotev i se zachycením technologického postupu jejich provedení bude předložen v předstihu zástupcům odborné organizaci státní památkové péče – NPÚ, ú. o. p. v Lokti (dále jen „NPÚ v Lokti“) i orgánu státní památkové péče Městského úřadu Sokolov, odboru stavebního a územního plánování, (dále jen „orgán státní památkové péče“), k písemnému odsouhlasení.

2) Umístění zemních kotev bude řešeno tak, aby nebylo zasahováno do podzákladí kostela sv. Jiří. Konkrétní umístění a řešení kotev bude součástí výše uvedeného návrhu, jenž bude vycházet z ověření skutečné situace.

3) Při vyzdívání nových pilířů bude preferován materiál a technologie shodné se stávajícím historickým zdivem dané části zdi. Materiál a způsob zdění budou konzultovány se zástupci státní památkové péče, (NPÚ v Lokti), kteří jej odsouhlasí po vyzdění referenčního vzorku, jehož rozsah bude předem stanoven.

4) Před zahájením prací bude investorem svolán kontrolní den za účasti pověřených zástupců obou složek státní památkové péče a zhotovitele stavby. Následně budou svolávány pravidelné kontrolní dny v průběhu vlastní realizace. V rámci těchto kontrolních dnů bude vždy určen konkrétní rozsah a způsob provedení stavebních prací.

O d ů v o d n ě n í

Město Horní Slavkov, IČO 00259322, se sídlem Dlouhá 634/12, 357 31 Horní Slavkov, které v řízení zastupuje Monika Volfová, vedoucí odboru majetku a investic městského úřadu Horní Slavkov, podalo dne 15. července 2019 u Městského úřadu Sokolov, odboru stavebního a územního plánování, jako příslušného orgánu státní památkové péče žádost o vydání závazného stanoviska ke statickému zajištění opěrné hřbitovní zdi, podél ulice Kostelní p.p.č 371/1, 4022/30 a 368 obec a katastrální území Horní Slavkov, okres Sokolov.

K žádosti o závazné stanovisko bylo doloženo: projektová dokumentace ve stupni pro stavební povolení s názvem „Statické zajištění hřbitovní zdi podél ulice Kostelní v Horním Slavkově ppč. 371/1, 4022/30 a 368, k.ú. Horní Slavkov“, kterou pod číslem zakázky 17_ST_2018 vypracoval Ing. Martin Šafařík ČKAIT 0301019, datum: 03/2019, STATIKA A DYNAMIKA STAVEB, Československé armády 576, Loket, výpis z usnesení Rady města Horní Slavkov, ze dne 03. 06. 2015 – pověření pro Moniku Volfovou, vedoucí odboru majetku a investic.

Záměrem investora je komplexní stavební a statické rehabilitování stávající ohradní zdi hřbitova. Statické zajištění je navrženo systémem opěrných pilířů a kotvených opěrných pilířů se zemními trvalými předepnutými kotvami. Nekotvené opěrné pilíře budou provedeny z kamenného zdiva na základu ze železobetonu. Základová konstrukce s kamenným zdivem bude provázána ocelovými trny, vytaženými ze základů. Zdivo opěr bude z tvrdého kamene zděného na maltu s hydraulickým vápnem pevnostní značky M5. Zdivo bude se stávající stěnou provázáno pomocí trnů z betonářské výztuže. Ostatní pilíře jsou navrženy jako kotvené, principiálně staticky působí jako tuhé železobetonové svislé převázky. Podle výšky jsou kotveny dvěma nebo třemi trvalými zemními tyčovými předepnutými kotvami. Trvalé zemní kotvy jsou předpokládány zhotovovat rotačně příklepovou technologií s výplachem vrtu stlačeným vzduchem. Následně budou železobetonové části pilířů obloženy kamenným obkladem z tvrdého kamene kotveného nerezovými kamenickými kotvami a lepidlem na kámen s vyspárováním. Pro zajištění odvodnění rubu stávajících kamenných stěn jsou navrženy odvodňovací povrchní vrty průměru 150 mm. Odvodňovací vrt bude vystrojen perforovanou pažnicí s plnoobvodovým vsakováním s vnitřní hranou hladkou. Výpažnice bude vsunuta volně do vrtu a vrt bude v lici kamenné stěny ukončen trubicí z litého čediče, která bude vsazena do vrtu průměru 225 mm. Spáry mezi trubkami budou zatmeleny.“

Charakteristika objektu

Stávající stěna je kombinací opěrné stěny, která je nad terén hřbitova navýšena o ohradní kamennou zeď. Zeď vyrovnává výrazný výškový rozdíl, který vznikl mezi plochou hřbitova a Kostelní ulicí. Samotná zeď je zděna ve starších partiích, převážně z lomového kamene, s využitím menšího podílu přitesávaného kamene a cihel. Mladší partie jsou zděné z cihel na kamenný základ. Vzhledem k její užitární podobě není možné jednoznačně určit její stáří. Zeď směrem do ulice Kostelní lze s ohledem na terénní reliéf a na předpokládaný historický vývoj rozdělit na 3 části.

Část 1. Nachází se v horní části ulice a stávající konstrukce zdi pochází z 20. století. Jedná se o konstrukci s betonovým základem vyčnívající nad okolní upravený terén, zeď je sestavena z cihelných

pilířů, mezi kterými jsou vyzděna plná cihelná pole, pilíře mírně převyšují stěnové výplně. Při horním lici zdi je pravděpodobně vybetonován a napříč vyspádován věnec pokrytý krytinou z pálených tašek bobrovek. Povrch obou stran zdi je pokryt hladkou, cementovou omítkou. Ve zdi se nachází kovářským způsobem zhotovená hlavní jižní brána a kovová novodobá branka, která nevykazuje výrazné umělecké či řemeslné hodnoty.

Část 2. Stávající konstrukce zdi je založena na kamenných základech a je tvořena řadou širokých cihelných pilířů, mezi kterými jsou vyzděny z plných cihel zaklenuté niky. Zadní stěny nik jsou slícovány s vnějším povrchem zdi. Vyrovnaný v řadě míst výškově odskočený horní líc zdi je pokryt velmi poškozenou krytinou z pálených tašek bobrovek. Jižní část úseku 2. je pokryta zčásti kamennými plotnami, zčásti jsou kamenné desky nahrazené žb monolitickou novodobou deskou. Povrch obou stran zdi nese fragmenty hladké vápenné omítky. Nad výrazným rozšířením vysoké opěrné zdi v blízkosti budovy děkanství je zvětřalá plochá plošina, ze které dostatečně rychle neodtéká srážková voda. Tento úsek není výsledkem jedné stavební etapy. Cihelná zeď s nikami pochází pravděpodobně z přelomu 18 a 19 století. Kamenná zeď pochází pravděpodobně z doby výstavby děkanství. To vše stojí na starších základech. Celý tento úsek prošel rovněž úpravami ve 20. století.

Část 3. Tento úsek byl v minulosti opravován dle samostatné PD. V daném úseku je možné předpokládat, že se jedná o konstrukci pocházející nejpozději z 18. století, s četnými mladšími vysprávkami a dodatečnými úpravami. Koruna zdiva byla v plné mocnosti přezděná patrně v průběhu 20. století. Ze strany od kostela přiléhají ke zdi náhrobky hřbitova. Za nimi byla ve 2. polovině 20. století postavena cihelná zídka se stříškou, aby kryla hrobku. V předmětném úseku ohradní zdi navazuje barokní vstupní branka, vedoucí do areálu děkanství. Na zdi se vyskytují fragmenty historických hladkých omítek. Ve zdivu jsou patrné roznášecí oblouky zděné z cihel. Zdivo je převážně kamenné spárované, doplněný stávající ztužující věnec odlitý do bednění překrývá kameny v horní části zdi, na části vnitřního povrchu jsou zbytky původní omítky. Hlava zdi je pokryta cihelnými bobrovkami na latích. Ve zdi se nachází hlavní, severní, vstupní, kovová brána, která nevykazuje výrazné umělecké či řemeslné hodnoty. Brána je druhotně osazena na kovové sloupky přikotvené ke kamenným pilířům. Oproti historickému řešení se novodobá brána otevírá do svahu což výrazným způsobem omezuje její funkčnost. Na pilířích jsou patrné historické závěsy a v kamenné schodnici kovový prvek na zaražení závlače. Vpravo od brány se nachází malá nika, nika s náhrobníkem a výklenek kalvárie kde bylo v minulosti za nízkým plotem umístěno sousoší tvořené krucifixem a dvěma plastikami.

Památkové zhodnocení

Předmětná hřbitovní zeď je nedílnou součástí areálu kostela. Je dokladem řemeslných postupů i technologií používaných v určitých časových obdobích, v nichž jednotlivé části vznikaly, vývoje samotného areálu i určitým typem hmotného pramene. Ačkoliv byla v minulosti opakovaně novodobě upravována, zachovala si v některých úsecích autentickou podobu. S ohledem na konfiguraci terénu se pohledově výrazně uplatňuje a je určující pro celkový výraz celého areálu.

Předmětná zeď je součástí areálu kostela sv. Jiří, který je jmenovitě zapsán v Ústředním seznamu kulturních památek Ministerstva kultury ČR pod rej. č. 33431/4-571 a je zároveň součástí městské památkové zóny Horní Slavkov stanovené vyhláškou Ministerstva kultury České republiky ze dne 10. září 1992 o prohlášení území historických jader měst za památkové zóny zveřejněné ve Sbírce zákonů č. 476/1992.

Dnem podání písemné žádosti o vydání závazného stanoviska orgán státní památkové péče zahájil řízení. Opatřením ze dne 23. 07. 2019 orgán státní památkové péče písemně požádal o písemné vyjádření odbornou organizaci státní památkové péče – NPÚ, ú.o.p.v Lokti (dále jen „NPÚ v Lokti“) k podanému záměru. Ve smyslu ustanovení § 14 odst. 6 zákona o státní památkové péči bylo ve věci vydáno písemné vyjádření NPÚ v Lokti, pod č. j. NPÚ-342/59020/2019 ze dne 15. 11. 2019, doručené zdejšímu orgánu dne 03. 12. 2019. Orgán státní památkové péče shromáždil požadované podklady a umožnil účastníku řízení dle ustanovení § 36 odst. 3 zákona, správní řád, vyjádřit se k podkladům řízení. Účastník řízení byl dne 05. 12. 2019 seznámen s podklady pro vydání rozhodnutí a nebyly podány žádné připomínky.

Orgán státní památkové péče posoudil dopad navrhovaného záměru jak na památkovou hodnotu nemovité kulturní památky, jejího přílehlého areálu hřbitova s kostelem sv. Jiří, tak na území městské památkové zóny, ve kterém se stavba ohradní zdi městského hřbitova nachází. Ve svém závazném stanovisku vychází z podané žádosti, projektové dokumentace s názvem „Statické zajištění hřbitovní zdi podél ulice

Kostelní v Horním Slavkově ppč. 371/1, 4022/30 a 368, k.ú. Horní Slavkov“, kterou pod číslem zakázky 17_ST_2018 vypracoval Ing. Martin Šafařík ČKAIT 0301019, datum: 03/2019, STATIKA A DYNAMIKA STAVEB, Československé armády 576, Locket, z vyjádření odborné organizace státní památkové péče NPÚ v Lokti, pod č. j. NPÚ-342/59020/2019 ze dne 15. 11. 2019, ze skutečností známých z vlastní úřední činnosti.

Na základě získaných podkladů v řízení, poznání stávajícího stavu nemovitosti a po zvážení okolností, aby navrhovanou obnovou, spočívající ve statickém zajištění ohradní zdi městského hřbitova, nedošlo ke ztrátám na jejich památkových hodnotách navrhovanými postupy a stavebními zásahy, a po zvážení všech okolností, orgán státní památkové péče dospěl k názoru, že navrhovaný záměr je akceptovatelný za předpokladu dodržení shora stanovených podmínek a to z následujících důvodů.

I když předložený záměr není z hlediska památkové péče ideální a představuje poměrně razantní zásah, který se do určité míry dotkne podoby zdi a jehož realizaci hrozí například narušení archeologických situací i podzákladí samotného kostela, je nutné reagovat na současný stav konstrukce a okolností, které její technický stav ovlivňují.

Vedle samotného výrazného výškového rozdílu mezi jednotlivými úrovněmi terénu, jsou to určité změny v podzákladí zdi i ve svahu samotném, způsobené mj. dlouhodobě neřešeným dostatečným odvodněním, dále se jedná i o v minulosti provedené zásahy na sousedních parcelách. S ohledem na všechny tyto vlivy je nutné zajištění zdi řešit. V opačném případě hrozí její výrazné poškození či sesutí v některých částech. To by mohlo mít za následek poškození dalších částí areálu. Předložený návrh v zásadě vychází z řešení již v minulosti na daném místě užitým (přizdění pilířů v části zdi) s doplněním o přikotvení těchto pilířů ke skalnímu masivu. Tímto řešením může za určitých okolností a při nevhodně zvoleném postupu dojít k poškození určitých hodnot či nevhodným zásahům v podzákladí samotného kostela. Vyhodnocení těchto rizik však není možné bez skutečné znalosti situace v konkrétních místech. V tomto případě se jedná hlavně o skalní masiv, k němuž mají být pilíře přichyceny. V tuto chvíli není jeho průběh přesně znám a předložená PD počítá s určitým předpokladem, který není podložen konkrétním geologickým průzkumem.

S ohledem na možná rizika není možné za současného stavu poznání akceptovat konkrétní návrh. Je proto nutné, aby před samotnou realizací byl skutečný stav souvrství za zdi v jednotlivých místech znám a byla vyhodnocena účinnost konkrétního řešení, resp. umístění kotev. Před provedením jednotlivých kotev by proto měla být prověřena existence skalního masivu v daném místě a vyhodnocena souvrství, kterými kotva prochází. Pouze tak bude zajištěna účinnost řešení a minimalizováno riziko poškození nálezových situací či změny poměrů ve svahu. Zcela vyloučit je nutno případné zásahy v bezprostřední blízkosti kostela, které by mohly vést ke změně poměrů v podzákladí a měly by vliv na statiku objektu i jeho fungování (např. vlhkostní poměry). Z tohoto důvodu je nutné trvat na naplnění výše uvedených podmínek.

Podmínka týkající se konečné podoby pilířů vychází ze skutečnosti, že se budou pohledově uplatňovat a budou ovlivňovat celkový výraz zdi. Konečným cílem je jejich plynulé zapojení do celku zdi, jako je tomu i u ostatních dodatečně dozděných pilířů. Požadavek na vyvzorkování materiálu i způsobu zdění vyplývá z nutnosti posouzení skutečného dopadu na podobu zdi. To bude možné pouze posouzením konkrétního vzorku.

Nutnost provádění kontrolních dní vyplývá mimo jiné z podrobnosti předložené dokumentace a nutnosti prověření některých skutečností i posouzení vzorků. S ohledem na charakter prací hrozí poškození podoby a hodnoty předmětné zdi a přenesení celého areálu, je proto nutné jednotlivé kroky v průběhu stavby konzultovat.

Orgán státní památkové péče se domnívá, že provedením navržené obnovy ohradní zdi městského hřbitova v Horním Slavkově, při dodržení shora stanovených podmínek tohoto závazného stanoviska by nemělo dojít ke ztrátám sledovaných hodnot na objektu ohradní zdi ani přilehlého areálu.

Upozornění pro stavebníka:

případné změny či další doplňky oproti předloženému záměru je nutno předem odsouhlasit orgánem státní památkové péče ve smyslu zákona o státní památkové péči.

Poučení:

Proti tomuto závaznému stanovisku nelze v souladu s ustanovením § 149 odst. 1 správního řádu, ve znění pozdějších předpisů, podat samostatné odvolání, neboť tento úkon není samostatným rozhodnutím. Odvolání je možné podat až proti rozhodnutí příslušného stavebního úřadu ve věci. V rámci odvolacího řízení bude v souladu s ustanovením § 149 odst. 5 správního řádu přezkoumáno toto závazné stanovisko.

Otisk úředního razítka

Ing. Lucie R a d k o v á
vedoucí odboru stavební a územního plánování

Rozdělovník:

Do DS:

Město Horní Slavkov, Dlouhá 634/12, 357 31 Horní Slavkov, které zastupuje Monika Volfová, vedoucí odboru majetku a investic městského úřadu Horní Slavkov,

Na vědomí:

Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Lokti, Kostelní 81, 357 33 Locket (do DS)

Ověřovací doložka konverze dokumentu z elektronické do elektronické podoby

(v souladu s ustanoveními zákona č. č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě, § 69a, Zvláštní ustanovení o dokumentech v digitální podobě)

Ověřuji pod pořadovým číslem 3356/2019, že tento dokument, který vznikl převedením datového formátu se shoduje s obsahem dokumentu, jehož převedením vznikl.

Převedením dokumentu a vytvořením ověřovací doložky se nepotvrzuje správnost a pravdivost údajů obsažených v dokumentu a jejich soulad s právními předpisy.

Vstupující elektronický dokument byl podepsán elektronickým podpisem a platnost zaručeného elektronického podpisu byla ověřena. Zaručený elektronický podpis byl shledán platným (dokument nebyl změněn), podpis byl založen na kvalifikovaném certifikátu vydaném akreditovaným poskytovatelem certifikačních služeb v souladu s nařízením EU eIDAS a ověření platnosti kvalifikovaného certifikátu bylo provedeno vůči seznamu zneplatněných certifikátů.

Elektronický podpis:

Podpis byl připojen u dokumentu

Rozhodný okamžik pro věření platnosti podpisu: 18.12.2019 08:46:59 byl získán jako datum a čas přijetí podání v e-podatelně

Elektronický podpis byl shledán platným (dokument nebyl změněn), podpis byl založen na kvalifikovaném certifikátu vydaném akreditovaným poskytovatelem certifikačních služeb v souladu s nařízením EU eIDAS

Certifikát podpisu:

Číslo certifikátu: 5149503(0x4E933F)

Platnost: od 10.07.2019 do 09.07.2020, certifikát nebyl zneplatněn

Vystavitel certifikátu: Česká pošta, s.p. [IČ 47114983], CZ

Podpisující: Květoslava Nožková, MĚSTO SOKOLOV [IČ 00259586]

Podpis byl opatřen časovým razítkem, které ale není v souladu s nařízením eIDAS ()

Číslo časového razítka:

Vystavitel:

Datum a čas z razítka:

Identifikační údaje ověřovací doložky

Datum a čas vyhotovení ověřovací doložky: 19.12.2019 08:48:19

Místo vyhotovení ověřovací doložky: Dlouhá 634 , 35731 HORNÍ SLAVKOV

Ověřující organizace: Město Horní Slavkov

Ověřující osoba: Alena Kotousová